

Internkontroll

Det är risken för att negativa konsekvenser av väsentlig betydelse kan uppstå som skall bedömas. Arbetet med intern kontroll bör därför prioritera väsentliga områden där det finns risk för allvarliga fel med stora konsekvenser.

Styrelsen svarar för att bolagets organisation är så utformad att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden kontrolleras på ett betryggande sätt.

Syftet med intern kontroll är att:

- Verksamheten bedrivs i enlighet med ägarens och den egna styrelsens intentioner.
- Ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner för styrning.
- En rättvisande och tillförlitlig redovisning och information om verksamheten.
- Säkerställande av att lagar, policyer, reglementen m.m. tillämpas.
- Skydd mot förluster och/eller förstörelse av företagets tillgångar.
- Eliminering och/eller upptäckt av allvarliga fel och brister.

Risakanalys

En riskbedömning görs i tre steg:

1. Kartlägga vilka risker som finns. Vilka rutiner/processer får inte gå fel?
2. Uppskatta väsentlighetsgraden (konsekvenserna) och risken (sannolikheten) för relevanta rutiner/processer.
3. Beakta hur riskerna skall bearbetas, d.v.s. vad måste vi ta itu med och på vilket sätt?

Förslag till fokusområden

Externa risker:

- På vilket sätt sker bevakningen av omvärldsrisker, d.v.s. förändringar i ekonomi, politik, teknik och näringsliv?
- Hur vet vi att vi följer de lagar och föreskrifter som beslutats externt?
- Hur vet vi att vi lever efter, och uppfyller, de krav och mål som har fattats av Kommunstyrelsen respektive Kommunfullmäktige?
- Hur fungerar kontrollen av sekretesshanteringen?

Interna risker:

- Kan vi lita på den information vi har tillgång till?
- Hur ser tillgången till stöldbegärliga tillgångar ut? (stöldbegärliga tillgångar = t.ex. kontanter, bensin och inventarier)
- Hur upprätthåller vi personalens kompetens, entusiasm m.m.?

- På vilket sätt ser vi till att nyanställd personal lär sig processen kring den interna kontrollen?
- Har vi rätt kompetens?
- Hur ser de sociala relationerna ut?
- Hur fungerar dialogen om problem?
- Rapporteras och/eller åtgärdas dåligt fungerande rutiner/processer?

Verksamhetsrisker:

- Hur vet vi att vi uppfyller befintliga mål?
- På vilket sätt mäter vi produktivitet respektive effektivitet?
- Hur vet vi att rätt personer gör rätt saker till ”rätt” kostnad?
- Hur vet vi att våra system, såsom t.ex. ekonomisystemet, inte missbrukas av den personal som använder det? (Exempel på missbruk: Betalar egna räkningar via företaget etc.)

Internkontrollplan

En väl fungerande kontrollmiljö utgör grunden för en bra internkontroll.

Syftet med att upprätta en internkontrollplan är att genom granskning av bolagets verksamhet, rutiner, policys och IT system verifiera att bolagets interna kontroll är tillfredställande och fungerar.

Vid upprättande av internkontrollplanen beaktas risk och väsentlighet, påpekanden i samband med revision och rapporter, konstaterade avsiktliga eller oavsiktliga fel samt resultat från tidigare internkontroller.

Riskbedömning

I riskbedömningen inventeras vilka olika typer av risker som finns. Det kan t.ex. handla om omvärldsrisker, finansiella risker, legala risker eller verksamhetsrisker. För att kunna bedöma vad som är ”rimlig grad” av kontroll är väsentlighets- och riskbedömningen ett stöd för vad som ska prioriteras. Med denna bedömningsgrund skapas ett raster där riskerna kan vägas mot varandra för att på så sätt få fram de risker som är mest angelägna att granska.

Konsekvens

- 4: Är så stor att det helt enkelt inte får hända
- 3: Uppfattas som besvärande av alla berörda personer (internt och externt)
- 2: Uppfattas som liten av alla berörda parter (int. och ext.)
- 1: Uppfattas som obetydlig av alla berörda parter (int. och ext.)

Sannolikhet

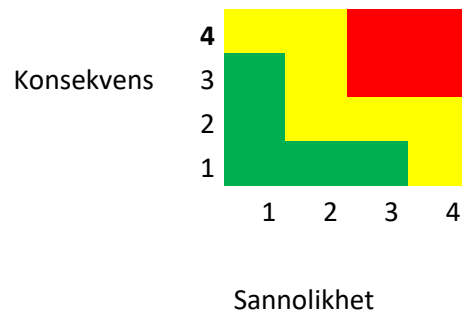
- 4: Det är mycket troligt att fel ska uppstå
- 3: Det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå
- 2: Risken är mycket liten för att fel ska uppstå
- 1: Risken är praktiskt taget obefintlig att fel ska uppstå.

Kontrollaktiviteter

Med begreppet kontrollaktiviteter avses de förslag till granskningar som framkommer med hjälp av risk- och väsentlighetsanalysen och som bildar grund till handlingsplanen för intern kontroll. Förutom dessa kontroller finns det kontroller som är inbyggda i de löpande systemen såsom lönehantering, administrativa stödsystem mm.

1. Pågår dagligen
2. Varje vecka
3. Månadsvis
4. Kvartal
5. Årsvi
6. Behovsanpassat

Riskbedömningsmatris

Information och kommunikation

För att få ett väl fungerande internkontrollsystem behövs en ständig dialog och information kring intern kontroll. Detta innebär att det behövs en fortlöpande dialog inom bolaget, att medarbetare informeras om begreppet och syftet med intern kontroll. En kontinuerlig dialog måste också finnas mellan bolagsstyrelsen och bolaget samt mellan kommunstyrelsen och bolagsstyrelsen.